

Pensbestendig vet voeren verdient zich niet altijd terug

Met de afschaffing van het melkquotum twee jaar geleden, verdween de beperking op het leveren van kilogrammen vet. Het verhogen van melk(vet)productie is gemakkelijk te realiseren door het toevoegen van (bestendig) vet. Echter, het opnemen van een pensbestendig vet in het rantsoen was economisch niet interessant door een lage melkprijs. De stijging in melkprijs in de tweede helft van 2016 en het begin van 2017 zorgt ervoor dat de inzet van pensbestendig vet opnieuw moet worden overwogen.

Niet alle vetten zijn gelijk

Vet heeft een hoge energiedichtheid en kan gebruikt worden om het energieniveau van het rantsoen te verhogen en daarmee melk(vet)productie. Vet kan verzadigd of onverzadigd zijn. Verzadigd vet verhoogt het melkvet, terwijl een gedeelte van het onverzadigd vet het melkvetgehalte laat dalen. Dit zie je bij het voeren van lijnzaad of veel vers gras. Het goede type vet moet dus worden opgenomen. Dat kan met voeren van pensbestendig vet. Hiervan bestaan er twee soorten: vet dat compleet verzadigd is gemaakt (gehydrogeneerd) en calciumzepen.

Door een ander productieproces zijn calciumzepen over het algemeen wat goedkoper dan gehydrogeneerd vet. Het voeren van vet zorgt vaak voor een lagere voeropname. Gemiddeld is de lagere droge stof opname ongeveer gelijk aan de hoeveelheid vet dat in het rantsoen wordt opgenomen. Bij hittestress of pensverzuring kan de pensgezondheid en voeropname iets verder onder druk komen te staan bij het voeren van calciumzeep. Gemiddeld blijft de dagproductie stijgen tot 6% totaal vet (op DS-basis) in het rantsoen, inclusief vet uit ruwvoer en andere grondstoffen. Dit komt overeen met ongeveer 500g toegevoegd vet. De adviesdosering is daarom 300-500g per koe per dag. De beste resultaten worden gezien bij hoogproductieve koeien. Begin lactatie (<4 weken) wordt geen effect gevonden van het voeren van bestendig vet. Mogelijk wordt de voeropname in deze groep te veel negatief beïnvloed waardoor de negatieve energiebalans nog groter wordt.

	Calciumzeep	Gehydrogeneerd vet
Drogestofopname	-(-)	-
Kg melk	++	+
Vet (%)	+	++
Vet (kg/dag)	++	++
Eiwit (%)	-	-
Eiwit (kg/dag)	0	0
Kostprijs	€€	€€€

Met Magnapac een beter saldo

Op basis van een melkprijs van €36,00 per 100kg melk en de huidige bestendig vet prijzen, is het geschatte saldo bij 300g calciumzeep 2 à 3 cent per koe per dag. Hierbij wordt tevens een verbeterde energiebalans voorspeld doordat de extra energieopname hoger is dan de benodigde energie voor de hogere melkproductie. Voor gehydrogeneerde vetten wordt een negatief saldo van 1 à 2 cent per koe per dag voorspeld. In onderstaande tabel is uitgegaan van een melkproductie van 30kg/dag met 4,40% vet en 3,50% eiwit.

	Calciumzeep (Magnapac)	Gehydrogeneerd vet
Kosten investering (ct/koe/dag)	€ 0,26	€0,34
Lagere drogestofopname (250g)	€0,05	€0,05
Hogere melkopbrengst	€0,24	€0,27
Saldo koe/dag	€0,03	€-0,02
Op jaarbasis 150 melkgevende koeien	€1.406	€-1.096

Bovenstaande berekening laat zien dat het voeren van pensbestendig vet nog niet altijd uit kan. Met een calciumzeep als Magnapac kunt u echter wél uw saldo voor uw hoogproductieve dieren verhogen.